

ЕВАНГЕЛСКО ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ.

ГОД. 3.

ЦАРИГРАДЪ, НОЕМВРИЙ 1867.

БРОЙ 11.

МЛАДЫЙ ЧЕЛОВѢКЪ.

IV. Важностъ-та на характеръ-тъ.

(Вижъ год. II стран. 50, 59, 75)

Младый-тъ ми читатель може да усъща, че ако иска да бъде лѣкаръ, адвокатинъ или священникъ, то всичко което казахъ за драгоцѣаностъ-тѫ на характеръ-тъ щѣше да е необходимо за него. Онеже той тогазъ щѣше да е въ едно олкозъ отлично положение, щото щѣше да има нуждѫ отъ единъ характеръ, не само беспороченъ но и положително прѣвъходенъ. Мыслилъ ли е нѣкога читателъ-тъ ми, че не е богатство-то, слава-та и другы-тъ вѣнчни украсенія по самий-тъ человѣкъ е прѣдметъ-тъ който ся почита и слави, и който става вѣченъ? Прочутый-тъ Астрономъ Нютонъ казва че мудрый-тъ гледа на человѣци-тъ като на коне, всички-тъ имъ притяжанія, титлы, богатство и чинъ, както той мысли, сѫ само притурки. И така е. Званіе-то или занятие-то на единъ человѣкъ е само срѣдство-то съ което той трѣбва да служува на врѣме-то си и на Бога. Думытъ, които единъ почетенъ и даровитъ родолюбецъ преди малко каза, добре изражаватъ чувства-та ми относително на този прѣдметъ. Той говоряше на нѣколко адвокати така:

“Братие, вы които имате сѫщо-то съ

мене званіе на законпици, ако и да ви изговорихъ всичко това, то пакъ споредъ моето мнѣніе наше-то званіе не е толкозъ славно колкото нѣкои отъ васъ го имате. Дѣлбоко усъщамъ че вси-тѣ человѣци естествено сѫ равни и слѣдователно имать сѫщи-тѣ правдины; и така все съмъ мыслилъ за человѣци-тѣ отъ всички-тѣ почтенни званія че сѫ равни.

Често ся говори че званіе-то на законникъ (т. е. адвокатинъ) е най високо-то, най почтено-то и най славно-то въ което человѣкъ може да служува. Може нѣкои отъ васъ така да мыслите, и съ това мнѣніе да сте влѣзнали въ тѣзи службѫ. Но не е таквъзъ мое-то мнѣніе. Азъ не мыслю че званіе-то на адвокатинъ е по славно или по важно отъ художество-то на единъ кундураджия, шевачъ, зидарь или на кой да е художникъ: Азъ не мыслю че това званіе е по прѣвъходно отъ званіе-то на лѣкаря, който облекчава и отмахнува тѣлесни-тѣ бѣды на человѣчески-тѣ родъ: а особено не мыслю че то е по прѣвъходно отъ основа званіе чрѣзъ което человѣкъ ся съединява съ бѫдещностъ-тѫ си и съ Бога. Но мнѣніе-то ми е, че званіе-то на Богословци-тѣ е равно съсъ званіе-то на адвокати-тѣ

И адвокатинъ-тъ и проповѣдникъ-тъ по естественный законъ, и по законъ-тъ

Божий еднакво съм длъжни да живеемъ чисто и непорочно и колкото могатъ да ползватъ други-тѣ.

Ако е привилегия на проповѣдника да стои между Бога и човѣцъ-тѣ, еднакво е привилегия на адвоката, въ които да е опасностъ, да поддържа правдѣ-тѣ на всякой човѣкъ, понеже тая правда ся даде на човѣка и отъ естество-то и отъ Бога. И тѣй, азъ щѣхъ да кажѫ че трѣбва да сѫдимъ за цѣлый-тѣ въпросъ, заради относително-то достоинство и важность на разни занятія, по свято-то правило на естествено-то равенство, което е естественный-тѣ законъ между човѣцъ-тѣ. Ако има иѣкое занятие, което може да ся брои по прѣвосходно отъ вси-тѣ други, то е земедѣліе-то. Мнозина сѫ говорили че то е най прѣвосходно-то занятие. Но азъ мыслѣхъ че то има сѫщи-тѣ правдины, които ся отдаватъ на всички-тѣ други. Азъ не могѫ да склонѣхъ на това, че земедѣлци-тѣ сѫ по добри отъ художници-тѣ, отъ търговци-тѣ, или отъ адвокаты-тѣ, ако и да сѫ тѣ десетъ пѫти по много отъ всички-тѣ други наедно."

Види ми ся че младежи-тѣ въ това врѣме стоятъ на едно високо и славно положение. Тѣ живеемъ въ едно врѣме, когато съобщенія-та сѫ толкозъ бѣрзы, щото извѣстія могатъ да ся раздаватъ съ чудни скорости. За малкъ цѣнѣ тѣ могатъ да добиѣтъ отъ най добры-тѣ кни-ги до колкото могатъ да четатъ. Тѣ могатъ да гледатъ на задъ и да видятъ всичко-то минало, цѣло-то поле покрито съ трупове на силни мажи. Тѣ могатъ да гледатъ въ голѣмы-тѣ памятници на велики народы, и да видятъ какъ земна-та слава исчезнува въ свѣтъ-тѣ когато Богъ ся разсырди и обличава. Какви поучителни уроци за човѣческѫ-тѣ суетъ не бы намѣрили тѣ да прочетатъ! Какви извори на мудростъ ся отварятъ прѣдъ тѣхъ, отъ които тѣ могатъ да изчерпватъ непрестанни снабдѣнія!

Има двѣ правила, които трѣбва да държимъ въ умъ-тѣ си и споредъ тѣхъ трѣбва да дѣйствувамы: едно-то е че всякой човѣкъ има личный-тѣ си характеръ и лична-та си отговорностъ; а друго-то е че наше-то вліяніе е вече съединено съ вліяніе-то на милионы-тѣ които живеемъ въ націй-тѣ вѣкъ.

Всичца нынѣ трѣбва да дѣйствувамы споредъ тѣзи двѣ правила. Едно-то изыска отъ тебе не онова което си и кое-то правишъ, по което можешъ да правишъ. То изыска дѣйствително-то и възможено-то. Ставатъ хълъди благорѣмія въ които личный-тѣ ти характеръ ще ся опыта и ще има голѣмо-то си вліяніе. Но пакъ Богъ така е паредилъ иѣща-та щото всякой човѣкъ има да извършува много иѣща чрѣзъ съдружество-то на други. Но това правило си види че само единъ човѣкъ не струва много; но общества и народи сѫ съставени отъ та-къва единици, и всяка отъ тѣхъ дава лич-бѫ на характеръ-тѣ на народъ-тѣ или на вѣкъ-тѣ въ койго живѣе.

Една дѣждовна капка не може да каже че тя е едно голѣмо иѣщо, но отъ сло-женено-то вліяніе на всички-тѣ капки за-висягъ, храна-та на човѣцъ-тѣ и добытъ-тѣ, красота-та на поле-то, и рѣ-кы-тѣ които развеселяватъ долини-тѣ. Ако и да не ставашъ никога началникъ, или не бѫдешь на честникъ службѫ, по пакъ съ-друженіе съ други, ты имашъ главно-то си вліяніе въ свѣтъ-тѣ; росни-тѣ капки, които покрываютъ поле-то съ бисери-тѣ си малко ли струватъ? Ако и да казувамы че полза-та само на единъ капкѫ е твърдѣ малка.—“Росни-тѣ капки невидими слазятъ привечеръ.” И съ това още тѣ учатъ човѣцъ-тѣ да гледатъ да бѫдатъ повече полезни и да ся не грыжатъ толкозъ да бѫдатъ извѣстни.

Ако и да мысли иѣкой че живѣе въ единъ малкъ и простъ долинкъ: то пакъ нека е увѣренъ че въ онѣзи долинкъ има повече отъ колкото най високоумни-тѣ Философъ е могъ да издири или изясни. Въ онѣзи простъ долинкъ има много скърби, които можешъ да облекчавашъ, много тракъ които можешъ да унищожавашъ, много унуждени на които можешъ да по-магашъ. Не мысли че си въ безотго-ворностъ, защото свѣтъ-тѣ не тя вижда. Не мысли че въ тойзи широкъ свѣтъ има едно място толко непознато и уединено щото да не можешъ въ него да упо-трѣбявашъ всички-тѣ си сили съ най добъръ начинъ. Не вѣздышай за високо положение, съ мысъль че въ него ще можешъ да извършишъ голѣмы и добры ра-боты, но дръжъ единъ чистъ и постояннъ свѣтлинъ, ако и малкъ да е, неже

да ся трудиш да произведешъ блъскателни искры съ кремъкъ и огнило.

Почти всички-тъ ни страдаша прѣзъ тозъ животъ ставашъ отъ пороци въ личинъ-тъ ни характеръ. Въ всички познаници що имашъ можешъ ли да памѣришъ единъ който да нѣма нѣкакви пороци въ характеръ-тъ си? Сега можешъ ли разумно да мыслишъ че нѣмашъ тѣзи пороци, ако и да не можешъ да ги посочишъ? Искамъ да бѫдешъ ты единъ истиненъ испытателъ на себе си, и да си рѣшилъ да имашъ единъ важенъ характеръ, щото да бѫдешъ готовъ да ся учишъ отъ којъ да е странъ и радостно да търпишъ и біенія, ако бы могло да ся вбие въ тебе мудростъ.

Казвагъ че въ старо врѣме голѣици-тъ били държали нѣкои безумни около себе си и научавали повече истинъ отъ тѣхъ неже отъ вси-тъ други въ свѣтъ-тъ.

Когато бѣхъ младъ, "казва Сицилъ," майка ми имаше единъ слугышъ, на којъто поведението-то ми ся виждаше да бѣ мудро. Единъ человѣкъ бѣше цѣненъ да вари пиво, и слугыня-та гледаше работъ-тѣ му за да научи начинъ-тъ на направление. Когато той работяше, имаше едно нѣщо, което тя не можаше да разбере. Тя го попита за онова нѣщо, а той ѹжъ укори съ най унизителни думы за неизнаніе-то и глупостъ-тѣ ѹ. Когато тя приказа това на майкѣ ми, тя ѹжъ попита, какъ е прѣтърѣла тя таквъзъ хули? "Азъ ѹщѣхъ да съмъ благодарна," рече тя, "да прѣтърѣхъ хъляди пати по хули думы за ползъ-тѣ којъто можахъ придоби отъ него."

Ако и твърдѣ малко години да живѣешъ на свѣтъ-тъ и да го разглеждашъ, ще научишъ че бескрайно по прѣвосходенъ е характеръ-тъ отъ всяко друго нѣщо. Ты може да си сиромахъ, или нещастливъ, или осамененъ; но ако имашъ добъръ характеръ, никога не ще бѫдешъ прѣзрѣнъ отъ Бога ни отъ человѣци-тѣ. Человѣкъ-тъ който не е загубилъ характеръ-тъ си, никога не е загубенъ; но когато е загубилъ характеръ-тъ си той е вече изгубенъ отъ всичко що е нравствено и полезно. Когато человѣкъ успѣва, зависи и хули ще го слѣдватъ, както го слѣдва сѣнка-та му, но ако е той правъ, тѣ не ще иматъ силѣ. Благодѣтели-тѣ пакъ сѫ благодѣтели, ако и

други да говорятъ криво за тѣхъ. Праздно ще да е да ся говори че единъ трудолюбивъ человѣкъ е лѣнивъ, — че единъ мудръ человѣкъ е безумецъ, — че единъ вѣздържникъ е раскошникъ, — или че единъ праведенъ человѣкъ е развращенъ. Добъръ характеръ състои вътре въ человѣка. Само онзи който го има, може да го развали; никой другъ не може.

Познавалъ съмъ человѣци които бѣхъ спечалили добъръ характеръ, а други нападахъ върхъ тѣхъ съ таквъжъ жестокостъ, каквато само пай зло-то сърдце може да произведе, и за нѣколко врѣме видяше ся че този человѣкъ ще ся съкруши. Мнозина мысляхъ че той е вече погубенъ. Но таквъжъ человѣкъ не може да ся погуби. Сабя-та на таквъзъ хули може да замахва връзъ него и пакъ и пакъ, но тя ще бѫде безсилна както сабя-та на на Еней съ којъто той въ свѣтъ-тъ на духове-тѣ съчеше тѣзи духове безъ да може да имъ направи никојъ поврѣдъ. Раны-тѣ, вѣроятно, ся исцѣлятъ отъ само себе си.

"Всякой смилсенъ человѣкъ," пакъ казва Сицилъ, когато разсажда за положението си въ свѣтъ-тѣ, ще разгледа около си, и ще пита; Що ся срѣща съ положението ми? Що искамъ? Що ще мя удовлетвори? Гледамъ на богаты-тѣ и виждамъ Ахаава посрѣдъ всички-тѣ си богатства, — дряхъ сърдцемъ за единъ градинъ за зелие! Видѣхъ богатый-тѣ слѣдъ всичко то си бogaство, да вдигнѣ очи-тѣ си въ мѣкъ-тѣ и да проси капкѣ водѣ за да прохлади лютостъ-тѣ на страданія-та си! Видѣхъ другатъ-тѣ безуменъ богатъ, по-въканъ отъ тозъ свѣтъ въ сѫщъ-тѣ минутъ, когато ся веселише въ изобилното си бogaство! Гледамъ на мудры-тѣ и виждамъ Соломона съсъ всичкѣ-тѣ си мудростъ да прави работи като единъ безуменъ, и знаѣхъ, че и азъ ако имахъ всичкѣ-тѣ пеговъ мудростъ, и да бѣхъ оставенъ на себе си, ѹщѣхъ да правя както него. Виждамъ Ахитофела че съсъ всичкѣ-тѣ си хитростъ ся обѣси само защото го не послушахъ! Ако ся обѣрна къмъ человѣци прѣдадены на удоволствія — виждамъ че съборъ-тѣ на всичко-то удоволствіе е сатанинско лѣгло въ което той хвърля рабы-тѣ си!

Виждамъ Иисава че продава първенство-то си за гозбѫ отъ лещъ! Виждамъ

Соломона, какъ слѣдъ всички-тѣ си у-
доволствія, оставя име-то си за укоръ на
церквѣ-тѣ до скончаніе-то на свѣтѣ-тѣ.
Ако мыслѣхъ за славѣ расхождамъ ся въ гро-
бища-та на голѣмцы-тѣ; тамъ е край-тѣ
на всички-тѣ ми издиранія. Тамъ ходѣхъ
между силни-тѣ и славни-тѣ мъртвеци!
Не е ли тука край-тѣ на землѣ-тѣ слав-
ѣ? И какво е останѧло отъ велики-тѣ
человѣци на свѣтѣ-тѣ? Каквѣ е спо-
менѣ-тѣ на славни-тѣ мѫжіе въ отече-
ство-то ми? Едва ли едно хваленіе на-
писано на гробѣ-тѣ: и то не трайно!
А! Ни едно отъ тѣзи нѣща не може да
ми удовлѣтвори!

Азъ трѣбва да срѣщущъ смърть, — трѣб-
га да посрѣщущъ сѫдъ, — трѣбва да по-
срѣщущъ Бога, — трѣбва да срѣщуща Вѣ-
чностъ! Ето какво трѣбва да мыслѣхъ. И
ето за какво трѣбва да ся приготвямъ.

Прѣдположи че въ пріятнѣ нѣкоѣ лѣтнѣ
сутринѣ ся расхождашъ съсъ сына си
наедно извѣнь градѣ-тѣ. Прѣкрасни по-
лены ся простирашъ прѣдъ очи тѣ ти;
чуїхъ ти ся отъ всяка-дѣ най хубавы
пѣянія на птицы-тѣ; всичка природа ти
приноси радостни гласове. Възлѣзовашъ
нѣгдѣ на по высоко място и гледашъ
на около прѣиспѣстреми-тѣ красоты на
създание-то, хълмове, долины, потоци,
дѣбравы, зелены моравы, ливады, пасища,
и стада блѣющи; — можешъ ли тогазъ да
не управишъ вниманіе-то на сына си
върху таквьзы едны хубости, и да не
заведешъ духѣ-тѣ му къмъ оногозъ, който
е само една думѣ реклъ, и всичко е
станѧло? Въ таквъзъ едно обстоятелство
не можешъ ли лесно да възвиши раз-
мыщенія-та му къмъ небе-то? Не
можешъ ли да заведешъ умѣ-тѣ му въ
присно-вѣтущи-тѣ ливады и тихы-тѣ
воды дѣто има сладко почиваніе за все-
гда? Не можешъ ли да му обадишъ бла-
госклонный-тѣ пастырь, който тамо по-
кроителствува стадо-то си, като събира
агнета-та въ обятія-та си, и гы мандру-
ва въ нѣдра-та си? Языкъ-тѣ на башъ-
тѣ или на майкѣ-тѣ може тука да над-
мине краснорѣчие-то на проповѣдника отъ
амвонѣ-тѣ.

Церква-та, въ којкто всякога ся пропо-
вѣдува слово-то Божіе, възлюбленни, нека

бѣде среѣство за поправленіе на недо-
статки-тѣ ны; церква-та, казувамъ, която
изобразява древнійтѣ Ковчегъ, нека ни
бѣде спасеніе; но нека знаемъ че цер-
ква-та има нѣщо повече отъ Ковчегъ-тѣ,
защото въ онзи Ковчегъ влѣзохъ отъ
вси-тѣ родове на животны-тѣ съ намѣ-
реніе да ся избавятъ само отъ потопъ-
тѣ, а не и да ся поправятъ; за това и
львѣ-тѣ лъвѣ влѣзе и лъвъ излѣзе; вѣлѣ-
тѣ вѣлѣ влѣзе и вѣлѣ излѣзе; змія-та
zmія влѣзе и zmія излѣзе. Христіанинъ-тѣ
обаче лъвъ влѣзва въ церквѣ сърдцемъ,
и овца излѣзва; вѣлѣ влѣзва, и агне из-
лѣзва; zmія влѣзва, и гѣлѣбъ излѣзва;
чисти трѣбва всякога да излѣземъ изъ
храмъ-тѣ Божій, и чисти да си останемъ
отъ всяко лукавство, отъ грабителство,
неправдѣ, зависть, злобѣ, неблагодарство,
навѣты и отъ всяка друга страсть; и
така ако правимъ, ще живѣемъ благопо-
лучно въ землѣ-тѣ на обѣщаніе-то, въ
којкто съ Божії-тѣ помощь смы пристиг-
нѣли, и ще ся сподобимъ и вѣчнѣй свѣтъ
на небесно-то царство въ Христа Іисуса,
Ему же слава въ вѣкы аминъ.

Никакъ не ся радуватъ на живота си
тѣзи които нѣма какво да правятъ: и
такови-тѣ сѫ даже голѣма тегота сами на
себе си. Само на истинно дѣятелни-тѣ ся
узлажда животъ-тѣ; който нищо не ра-
боти, на нищо не ся радува. За празни-
тѣ почивка и растушка сѫ рѣчи незна-
чителни. Работаніе-то прави почивкѣ-тѣ
пріятнѣ и сладостенъ и тихъ сънѣ-тѣ. Сви-
дѣтели за истинностъ-тѣ на думы-тѣ ми
сѫ, всички които сѫ прѣкарами много
занимателно и полезно поприще и ся отте-
глатъ на самѣ да ся радватъ на живота
си; не е ли истина че тѣмъ таквъ жи-
вотъ имъ твърдѣ скоро дотегва?

На женѣ-тѣ най хубава-та прѣмѣнѣ
и украшеніе ся описува дѣто хубавици-
тѣ отъ модѣ-тѣ никога не быхъ ни съ-
нували, — въ четвъртый стихъ на тре-
тїхъ-тѣ главѣ отъ първо-то посланіе на
Апостола Петра: — КРОТЪКЪ и ТИХЪ
ДУХЪ, което е многоцѣнно прѣдъ Бога.

Много по голѣмѣ добрии душевни
показва този който ся радва за благо-
получие-то, а не който скрѣби за злопо-
лучие-то на близняго си.

ЮСИФЪ ПРОДАДЕНЪ ОТЪ БРАТИЯ-ТА СИ

“И отидохъ братия-та му да пасжть стадо-то на башж си въ Сихемъ. И рече Израиль Юсиfu: Не пасжть ли братия-та ти въ Сихемъ? ела да тя проводи при тѣхъ. А той му рече: Ето мя. А рече му: Иди, да видишъ, добрѣ ли сѫ братия-та ти, и стадо-то, и донеси ми извѣстіе. И проводи го отъ Хевронскій-тъ долъ, и дойде въ Сихемъ. И намѣри го единъ человѣкъ, като ся скыташе по поле-то, и попыта го той человѣкъ, и рече: Що търсишъ? А той рече: Братия-та си търсишъ: кажи ми, дѣ пасжть. И рече онзи человѣкъ: Отидохъ отъ тука: защото гы чухъ да говорятъ: Да идемъ въ Доенъ. И отиде Юсиfъ подиръ братия-та си, и намѣри гы въ Доенъ. И тѣ като го видѣхъ отъ далечъ, прѣди да приближи при тѣхъ, сдумахъ ся противъ него да го убийтъ. И рекохъ по-между си: Это, иде онзи съновидецъ. Елате сега, и да го убiemъ, и да го хвьрлимъ въ единъ отъ ровове-тѣ, и ще речемъ: Лошъ звѣръ го изѣде: и ще ви-димъ що ще да излѣзе отъ сънища-та

му. И като чу Рувимъ, освободи го отъ рѣцѣ-тѣ имъ, и рече: Да го не убiemъ. И рече имъ Рувимъ: Да не пролѣте кръвъ: хвьрлѣте го въ този ровъ, който е въ пустынѣ-тѣ, и рѣкъ да не турите на него: за да го освободи отъ рѣцѣ-тѣ имъ, и да го върне на башж му.

И когато дойде Юсиfъ при братия-та си, съблѣкохъ отъ Юсифа срачицѣ-тѣ му, пъстрѣ-тѣ срачицѣ, която бѣше на него. И зѣхъ го, та го хвьрлихъ въ ровъ-тъ: а ровъ-тъ бѣше празденъ; нѣмаше водѣ. Послѣ сѣдняхъ да ядътъ хлѣбъ, и като подигнахъ очи-тѣ си видѣхъ, и ето една дружина отъ Исмаилияны идяхъ отъ Галаадъ съ камилы-тѣ си натоварени съ ароматы, балсамъ и смиринъ, и от-хождахъ да гы носятъ долу въ Египетъ. И рече Іуда на братия-та си: Каква пол-за, ако убiemъ брата си, и скрыемъ кръвъ-тѣ му? Елате да го продадемъ на Исмаилияны-тѣ: и рѣка-та наша да не бѣде върхъ него: защото е нашъ братъ, наша пльть е. И послушахъ го братия-та му. И като миняхъ Мадамски-тѣ тѣр-

говци, извлѣкохъ и извадихъ Іосифа изъ ровъ-тѣ, и продадохъ Іосифа, за двадесетъ сребреницы, на Исмаилыны-тѣ: и тѣ заведохъ Іосифа въ Египетъ. А Рувимъ ся вѣрнѣ въ ровъ-тѣ, и ето, Іосифъ не бѣше въ ровъ-тѣ: и раздра дрехы-тѣ си. И вѣрнѣ ся при братія-та си, и рече: Дѣте-то нѣма: а азъ, азъ дѣ да идѣ?

Тогазъ зѣхъ Іосифовъ-тѣ срачицѣ, и заклахъ ярецъ отъ козы-тѣ, и натопихъ срачицѣ-тѣ въ кръвь-тѣ: И пратихъ пъстрѣ-тѣ срачицѣ, и принесохъ іжна отца си, и рекохъ: Намѣрихъ това: по-знай сега, да ли е срачица-та на сына ти, или не. И той іж позна, и рече: Срачица-та е па сына ми: Лютъ звѣръ го е изѣль: несумнѣнно Іосифъ с раскѣсанъ. И раздра Іаковъ дрехы-тѣ си, и тури врѣтище на чрѣсла-та си, и оплакавше сына си много дни. И станахъ всичкытѣ му сынове и всичкы-тѣ му дѣщери, за да го утѣшатъ: но не щѣше да ся утѣши, и думаше: Съ оплакуваніе-то си ще слѣзъ при сына си въ гробъ-тѣ. И плака го баща му. А Мадіамыны-тѣ го продадохъ въ Египетъ, на Петерфиръ-дворникъ Фараоновъ, начальникъ на тѣлохранили-тѣ." Быт. 37; 12—36.

ПИСМА ЗА МАЙКИ.

ПИСМО 23.

Благополучие.

Възлюбленная ми сестро!

Желаніе-то на благополучіе ся намѣрва вкоренено въ вси-тѣ Божіи създанія, и сила-та за да го постигнемъ може да земе едно доста голѣмо обработваніе и распространеніе. Умъ който има всяко го усердіе да придобыва знанія, или съ една рѣчъ ученолюбіе-то, може да ся сматря като основателна причина на благополучіе-то, защото свободно-то дѣйствіе на умъ-тъ, както и упражненіе-то на тѣлесны-тѣ силы, умножава здравіе-то и армонії-тѣ на человѣчески съставъ. И не малко вниманіе смы дѣлжни да полагамы и въ това дѣто да обучавамы общественны-тѣ чувства, и да обработвамы пріятелство-то.

Не малко спомага на благополучіе-то и обычай-тѣ да пригледувамы повече прѣ-

имущества-та на другы-тѣ а не недостатки-тѣ имъ. И тѣй трѣба да учимъ дѣца-та си да не осаждатъ строго погрѣшки-тѣ на другы-тѣ, но повече да тѣрсятъ причины на удивленіе и на симпатії, и много пажи да гледатъ и на свои-тѣ си сърдца. Нѣжность-та на сърдце-то не е (както могатъ нѣкои неразумно да си въобразятъ) слѣпота на умъ-тъ, нито има нужда да ся бои нѣкой че, ако не сѫди строго погрѣшки-тѣ на другы-тѣ, може да ся има за неспособенъ да ги разбира.

Ако желаемъ да умножимъ благополучіе-то на чада-та си, трѣба да ги учимъ и на търпѣніе-то, и съсъ собственый си примѣръ да ги рѣководимъ шото да търпятъ искушенія-та, и да показуватъ християнскъ любовь и къмъ тѣзи които ги поврѣждатъ. Всички родители желаятъ благополучіе-то на чеда-та си, но колко малцина сѫ тѣзи които сѫдятъ право въ какво състои то! Знахъ един майка, която имаше голѣмъ добринъ и любовь, но бѣше на мнѣніе че благополучіе-то и на супругъ-тѣ и на дѣца-та ѹ състои само въ чувство-то на вкусъ-гъ. За това ся и вдаде съвсѣмъ на него да угождава, и наистинѣ на трѣпезъ-тѣ ѹ ся виждаше голѣма нареда и разнообразностъ; трудове-тѣ ѹ бѣхъ голѣми и намѣреніе-то ѹ за добро, но каквы слѣдствія произлѣзохъ отъ това? Едни отъ дѣца-та ѹ станахъ раскошни, други лакомы, и всички изобщо прѣпочигахъ повече чувства-та а не духъ-тѣ.

Друга една майка за да благодари прѣкрасны-тѣ си дѣщери, прѣдаде ся на развлѣченія и увеселенія. Тя виждаше за нуждни скѣзы-тѣ дрехы и драгоцѣнны-тѣ камъни. Не можаше да търи да гледа дѣщери-тѣ си да скѣрбяѧ и да ся оплакуватъ. И тѣй отваряще на мяжа си кеси-тѣ и повече отъ силъ-тѣ му и безъ одобреніе-то му. Първа-та ѹ дума бѣше: "Знамъ че обычаши да гледаш дѣца-та ни да бѣдѣтъ въблагодарены и благополучни, а напротивъ направи ги тѣщеславни и ревниви.

Но повечето, сестро, и въ най благополучно-то домородство непрѣмѣнно днесъ или утрѣ иде часъ-тѣ на злополучие. И никой не е исключенъ отъ нападенія-та на утѣсненіе-то, на скѣрбъ-тѣ

и на съмърть-тъ. За това, любезна моя, и доклѣ още всичко около насъ ся вижда свѣтло и прѣкрасно, нека промыслами за злочестинѣ-тъ, и така да ся приготвимъ нѣкакъ за неї. Ако ны притиснатъ неочеканы гоненія на честь-тъ ни, нека помнимъ че таквызъ случаи докарватъ и ползъ, понеже истрѣбватъ рѣждѣ-тъ на лѣнѣсть-тъ и на самолюбие-то, и така спомагатъ да направятъ човѣцъ-тѣ и по-полезни и по-благополучни. И тѣй въ таквызъ обстоятелства не трѣба да ся давамы на отчаяніе, но да гы пріимамы съ великудущіе дерзновенно, като строгъ учитель на чистѣ-тѣ мудростъ. Може би да имамы злочестинѣ-тъ да туримъ въ гробѣ-тѣ вси-тѣ наши любезни, щото да не остане никой да ны утѣши; и тѣй въ такважъ единъ скрѣбъ и злочески, когато човѣческа помошь не помога въ нищо, дѣ ще опремъ очи за да намѣримъ утѣшеніе? Евангеліе-то показва единственій-тъ цѣрквь; "Не моя-та, но твоя-та воля да бѫде." И въ това повиновеніе можемъ да бѫдемъ честити и безопасни. Ако можемъ да погледнемъ на небе-то, и съ покаяніе и съ истиниѣ вѣрѣ да почувствуваши че рѣка-та на небеснаго Отца ны наказува, тогазъ не щѣхмы да имамы никакъвъ страхъ защото знаемъ, че не наскрѣбява своееволно.

Колко привлекателно бѣше сладостното и смиренно-то повиновеніе на единъ Исландскъ майкъ! "Четыри дѣца ми ся дадоха," думаше, "дѣвѣ-тѣ сѫ съ мене, а други-тѣ дѣвѣ съ Бога. Оиѣзи които сѫ съ Бога, сѫ по благополучни-тѣ. За тѣхъ нѣмамъ никакъвъ трудъ, желаякъ само щото и тѣзи, които оставатъ при мене да живѣятъ така, щото слѣдъ малко да идатъ и тѣ при него."

Голѣма грыжа ся изыскува още, щото дѣца-та да не зематъ непріятни и ужасни идеи за съмърть-тъ. Желателно е да прѣговорятъ радость-тъ на праведный-тъ прѣдъ небесный-тъ му Отецъ, дѣто е свободенъ отъ всякой трудъ и тѣгъ, а не гробѣ-тѣ на тѣло-то. Съмърть-та трѣба много пѣти да ся докарва на умъ-тъ имъ и даже серіозно, но прѣди всичко да ся докарватъ прѣдъ насъ религіозни-тѣ и нѣравственни-тѣ обстоятелства на този прѣдметъ а не природни-тѣ страхове чрѣзъ които въображеніе-то лесно може да ся смири.

Ако дѣца-та иматъ природно страхи-ливо и неврическо сложеніе, или ако, по злополучіе, ся впечатахъ въ тѣхъ страхове отъ които быхмы поискали да гы прѣдпазимъ, то пакъ имамы много срѣдства за да гы повърнемъ да дойде умъ-тъ имъ въ здраво състояніе, по това трѣба да стане съ единъ начинъ по добъръ отъ обыкновеній-тъ. Ако ся вѣс-противимъ на дѣте-то прямо за да го поправимъ отъ страхливостъ-тѣ му, или отъ страхъ-тѣ който има въ тъмнинѣ-тѣ, или отъ вѣрваніе-то му въ вѣды и са-модиви и др. то повече быхмы утвѣрдили исти-тѣ злини, отъ които желаемъ да го отървемъ. Ако на примѣръ, нѣкое дѣте ся бои отъ тъмнинѣ-тѣ, трѣба да направимъ слѣдующе-то забѣлѣжваніе; ако страхъ-тѣ му е истиненъ, не трѣба да го оставяши безъ свѣщъ, додѣто или отъ вѣрастъ-тѣ, или съ друго нѣкое срѣдство да ся поправи отъ това зло; но ако познаемъ че дѣте-то движимо отъ природни злини, или отъ упорство, не рачи да остане въ тъмнинѣ-тѣ, тогазъ трѣба да ся постараемъ да надвіемъ на тѣзи негови злини, и никакъ да го не оставяши на волі-тѣ му.

Най послѣ има да приложи че трѣба да ся стараемъ, додѣто дѣца-та ни сѫ здравы, да имъ давамы щитъ противу страданія-та на които подлежи животъ-тѣ, сирѣчъ противу случаваны-тѣ всякой денъ по малко скрѣби и утѣсенія, отъ които нито тая най честита дѣтска вѣз-растъ не е свободна, и тѣй да гы приготвимъ за най голѣмы-тѣ испослѣ бѣды на живота имъ. Трѣба да осаждамы обыкновеніе-то дѣто да плачатъ и да выкатъ при всяко малко зло, което бы имъ ся случило; и когато правимъ всичко що можемъ да гы утѣшимъ въ болестъ-тѣ имъ, да гы облегчавамы и да гы забавяши, нуждно е още (ако и да е скрѣбно за насъ) да съединявамы и рѣши-телностъ съ пѣжностъ-тѣ; защото, ако или отъ прѣкалено снисхожденіе, или отъ голѣмѣ-тѣ си симпатиѣ ослабявамы умъ-тъ имъ, или развращавамы расположение-то имъ, по този начинъ умножавамы страданія-та имъ, и въобщѣ мыслѣ че е ну-ждно да ся съединява съ нѣжни-тѣ ни грыжи и нѣкое ограниченіе за добро-то на чада-та ни, толкозъ въ болестъ-тѣ имъ, както и въ здравието имъ. Нуждно

е още да гы обучавамы да пріиматъ съ благодареніе всяко цѣленіе, и да не ся боятъ отъ него како да имъ ся вадять зѣби да имъ ся турятъ піевици, кога е нужно, да зематъ цѣрове и другы та-квызи. Мнозина сѫ отъ природж-тѣ па-дарены съ такавъ силѣ, която гы прави способны да посрѣщатъ съ несравненно улесненіе неправилности-тѣ и искуше-нія-та на живота; но другы трѣба да придобыютъ такавъ добрицѣ съ много мѣкы и ежедневно упражненіе. Наистинѣ достословно забѣлѣживаніе е, че “здравіе-то трѣба да е приготовленіе за болѣсть-тѣ, и благополучіе-то за злополучіе-то.” И тѣй трѣба да ся стараемъ да придо-быемъ тишинѣ на духъ-тѣ, и силѣ за да владѣемъ себѣ си, и колкото можемъ да прѣдавамы тѣзи прѣмущества и на чада-та си, да бѣдемъ всякага тихы, у-сердны да употреблявамы нуждны-тѣ цѣ-ленія, безъ да ся вдавамы на внезапны безпокойствія и смущенія, нито да слѣз-вамы до врѣдителный обычай да выкамы, и да малодушествувамы въ разны случкы съчъ чеда-та, нито да докарвамы като извиненіе за таквызы нѣща, слабость-тѣ на первы-тѣ и др. Това днесъ ся докар-ва всякага като прикрываніе на слабости-тѣ, които трѣбаше повече да осаждамы и именно да истрѣбувамы нежели да оправ-давамы или да прощавамы.

Желателно нѣщо бѣ щото родители-тѣ и всички на които е повѣренна грыжа-та на младенцы-тѣ, да ся учатъ самы какъ да ся докарватъ въ внезапны-тѣ болѣсти и опасности, на които подлежать повечето дѣца-та, както, бодеки-тѣ, из-вѣхванія-та, сливицы-тѣ, раны-тѣ, ис-прищенія-та, изгоренія-та и другы та-квызи, щото да познаватъ какво да пра-вятъ тутакъ си, ако бы ся случило та-квозъ нѣщо на чада-та имъ.

Бѣди ми здрава.

Сестра ти Иринка.

За извѣршиваніе на голѣмы работы ну-ждна е много распаленна-та ревность ; но за да станѣтъ трайны извѣршиванія-та, трѣба да ся придружаватъ съ много зна-ніе и разумность. — *Корай.*

На лошь человѣкъ kleivj-тѣ пиши јж на водж-тѣ.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

ЦАРУВА ГОСПОДЬ.

- 1 Царува Господъ Іеова,
Прѣстолъ-тѣ му вѣзвышенъ е;
И неговы-тѣ облѣкла
Съ свѣтлость и величіе.
  - 2 Божія-та слава е во вѣкъ
И толко сильно тя бѣщи,
Око па смиренъ человѣкъ
Не може неijk да стѣрпи.
  - 3 Гѣрмежъ-тѣ на онѣзъ рѣкѣ
Съсъ страхъ допълни всичкай свѣтѣ,
За вардене на правдѣ-тѣ
Неговъ-тѣ гнѣвъ и сѣдъ стоятъ.
  - 4 Прѣзъ древни неговы дѣла
Прѣмудростъ-та му ся яви,
Лукавы намѣренія,
Кроежи адски той смути.
  - 5 Всесилна и прострѣна е
Рѣка-та на Сионскій Царь,
И ще испѣлни волї-тѣ
На тозъ всемирный Господарь.
  - 6 Властитель славенъ както е,
Крѣпкій Израйлевъ, Богъ Творецъ,
Даль може да ся наречѣ
Приятель мой и мой Отецъ ?
  - 7 Ей, Той ми вѣрно обѣща,
И знамъ че вѣренъ ще стои :
Ты вѣчно, о душа моя,
Сърдечно Господа хвали.
- КОГА Е НѢКОЙ ДОВОЛНО БОГАТЬ ?
- Когато бѣхъ дѣте, единъ старъ человѣкъ ся потруди да мя поучи нѣщичко за свѣтъ-тѣ. Единъ день, помнѣкъ, предложи ми слѣдующе-то попытваніе : Кога е нѣкой доволно богатъ ? Когато има хылядѣ жылицы, отговорихъ азъ. Не, рече той. — Двѣ хыляды ли ? — Не. — Десетъ хыляды ли ? — Не. — Двадесетъ хыляды ли ? — Не. — Е, сто хыляды, рекохъ азъ, съ увѣреніе че ще чуїхъ вече, Ей. Но понеже пакъ отговори, не, казахъ му че не може да получъ кой е, и по-молихъ го да ми обади. Тогази той съ голѣмѣ важность ми рече : *когато има малко нѣщо повечко отъ колкото има.*

Притежатель на вѣстника и на печатницѣ-тѣ
А. Минасіанъ, у Джамал-ханъ.